

Streda 30. mája 2018

P8_TA(2018)0228

Výročná správa o fungovaní schengenského priestoru

Uznesenie Európskeho parlamentu z 30. mája 2018 o výročnej správe o fungovaní schengenského priestoru (2017/2256(INI))

(2020/C 76/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 27. septembra 2017 o ochrane a posilňovaní schengenského priestoru (COM(2017)0570),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. marca 2016 s názvom Späť k Schengenu – plán (COM(2016)0120),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624 zo 14. septembra 2016 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na Kódex schengenských hraníc, a najmä na jeho články 14 a 17,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/794 z 11. mája 2016 o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) ⁽²⁾,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1052/2013 z 22. októbra 2013, ktorým sa zriaďuje európsky systém hraničného dozoru (Eurosir) ⁽³⁾,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A8-0160/2018),
- A. keďže schengenský priestor je jedinečným mechanizmom a jedným z najväčších úspechov Európskej únie a umožňuje voľný pohyb osôb v schengenskom priestore bez kontrol na vnútorných hraniciach; keďže sa to umožnilo rôznymi kompenzačnými opatreniami, ako je posilnenie výmeny informácií zriadením Schengenského informačného systému (ďalej len „SIS“) a vytvorenie hodnotiaceho mechanizmu na overenie vykonávania schengenského *acquis* členskými štátmi a na posilnenie vzájomnej dôvery vo fungovanie schengenského priestoru; keďže vzájomná dôvera si vyžaduje aj solidaritu, bezpečnosť, súdnu a policajnú spoluprácu v trestných veciach, spoločnú ochranu vonkajších hraníc, spoločné migračné, vízové a azylové politiky, ako aj dodržiavanie medzinárodného práva a európskeho práva v tejto oblasti;
- B. keďže v uplynulých rokoch viaceré faktory ovplyvnili fungovanie schengenského priestoru; keďže medzi tieto faktory patrí vplyv medzinárodných pohybov a tokov cestovného ruchu, ktoré boli pôvodnou inšpiráciou právnej úpravy tzv. inteligentných hraníc, ako aj významný počet žiadateľov o azyl a neregulárnych migrantov so súvisiacimi sekundárnymi pohybmi a následné opätovné zavedenie a predĺženie kontrol vnútorných hraníc niektorými členskými štátmi od roku 2014; keďže opätovné zavedenie kontrol na vnútorných hraniciach zrejme súvisí s vnímaním hrozieb pre verejnú politiku a vnútornú bezpečnosť v súvislosti s presunmi ľudí a terorizmom, s množstvom osôb uchádzajúcich sa o medzinárodnú medzinárodnú ochranu a prichádzajúcich neregulárnych migrantov, a nie s primeranými dôkazmi o skutočnej existencii vážnej hrozby alebo skutočným počtom prichádzajúcich osôb; keďže medzi ne patrí aj terorizmus a zvýšené ohrozenie verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti členských štátov;
- C. keďže posilnenie vonkajších hraníc EÚ a zavedenie systematických kontrol príslušných databáz, a to aj pre európskych občanov, boli súčasťou opatrení zavedených s cieľom chrániť schengenský priestor;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 251, 16.9.2016, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 135, 24.5.2016, s. 53.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 295, 6.11.2013, s. 11.

Streda 30. mája 2018

- D. keďže niektoré členské štáty reagovali na príchod žiadateľov o azyl a utečencov obnovením kontrol na svojich vnútorných hraniciach kvôli „regulácii“ pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí hľadajú medzinárodnú ochranu, a to napriek tomu, že v článku 14 ods. 1 Kódexu schengenských hraníc sa uvádza, že normálny pohraničný postup sa neuplatňuje na žiadateľov o azyl; keďže je potrebné zaviesť do praxe spravodlivý a solidárny systém rozdelenia zodpovednosti v oblasti posudzovania žiadostí o azyl;
- E. keďže od marca 2016 Komisia navrhuje celý rad opatrení s cieľom obnoviť normálne fungovanie schengenského priestoru; keďže riadne fungovanie schengenského priestoru zatiaľ nebolo znovu obnovené a závisí v prvom rade od členských štátov, od dôvery, ktorú majú voči sebe navzájom, solidarity, ktorú preukazujú pri podpore krajín prvého vstupu, prijatia primeraných opatrení a implementácie týchto opatrení, najmä zo strany členských štátov;
- F. keďže motivovanie členských štátov k tomu, aby prijali ciele opatrenia na obnovenie dobrého fungovania schengenského priestoru závisí najmä od neobnovenia žiadostí o kontrolu na hraniciach;
- G. keďže zachovanie kontrol na vnútorných hraniciach v Únii alebo opätovné trvalé obnovenie týchto kontrol v schengenskom priestore má vážny vplyv na životy európskych občanov a všetkých tých, ktorí využívajú zásadu voľného pohybu v rámci EÚ, a výrazne oslabuje dôveru voči európskym inštitúciám a integráciu; keďže zachovanie alebo obnovenie kontroly vnútorných hraníc vedie k priamym prevádzkovým a investičným nákladom pre cezhraničných pracovníkov, turistov, cestných nákladných prepravcov a verejnú správu, čo mrzačí hospodárstva členských štátov; keďže odhady nákladov spojených s obnovením kontrol na hraniciach sa pohybujú od 0,05 mld. EUR po 20 mld. EUR v jednorazových nákladoch s 2 mld. EUR ročných prevádzkových nákladov⁽⁴⁾; keďže sa to osobitne dotýka cezhraničných regiónov;
- H. keďže výstavba múrov a uzatvorených úsekov vonkajších aj vnútorných hraníc EÚ rôznymi členskými štátmi sa rozširuje a využíva sa ako prostriedok na odrádzanie od vstupu a tranzitu, a to aj v prípade žiadateľov o azyl na pôde EÚ; pripomína, že podľa organizácie Transnational Institute (TNI) sa odhaduje, že európske krajiny vybudovali viac než 1 200 kilometrov múrov a hraníc s nákladmi aspoň 500 miliónov EUR, a že od roku 2007 do roku 2010 sa z finančných prostriedkov EÚ prispelo na zavedenie 545 systémov dohľadu nad hranicami pokrývajúcich 8 279 km vonkajších hraníc EÚ a zahŕňajúcich 22 347 zariadení na vykonávanie dohľadu;
- I. keďže schengenský priestor sa nachádza na rázcestí a vyžaduje si rozhodné a spoločné kroky s cieľom v plnej miere obnoviť výhody, ktoré poskytuje občanom; keďže si taktiež vyžaduje vzájomnú dôveru, spoluprácu a solidaritu medzi členskými štátmi; keďže by nemal existovať politický diskurz, ktorý by obviňoval schengenský systém;
- J. keďže rozširovanie schengenského priestoru zostáva kľúčovým nástrojom rozširovania hospodárskych a sociálnych prínosov vyplývajúcich z práva na voľný pohyb ľudí, služieb, tovaru a kapitálu na novšie členské štáty, podpory súdržnosti a preklenovania rozdielov medzi krajinami a regiónmi; keďže plnohodnotné uplatňovanie schengenského *acquis* vo všetkých členských štátoch, ktoré splnili kritériá úspešného dokončenia schengenského hodnotiaceho procesu, je zásadné na vytvorenie koordinovaného a spoľahlivého rámca právnej istoty; keďže predseda Komisie pri viacerých príležitostiach ohlásil pripravenosť Rumunska a Bulharska na vstup do schengenského priestoru a zdôraznil ju aj Európsky parlament vo svojej pozícii z 8. júna 2011 o návrhu rozhodnutia Rady o úplnom uplatňovaní ustanovení schengenského *acquis* v Bulharskej republike a Rumunskej republike⁽⁵⁾, ako aj Rada vo svojich záveroch;
- K. keďže pracovná skupina na kontrolu Schengenu pozorne sledovala vykonávanie schengenského *acquis* prostredníctvom zistení schengenského hodnotiaceho mechanizmu, metodiky posudzovania zraniteľnosti, výpočtí výborov a služobných ciest do členských štátov a tretích krajín; keďže skupina určila opatrenia, ktoré sa vykonali alebo sa vykonávajú, závažné nedostatky vo fungovaní schengenského priestoru a nevyhnutné opatrenia, ktoré sa prijímajú v budúcnosti;

Kľúčové otázky

Dosiahnutý pokrok pri riešení zistených nedostatkov

1. poukazuje na to, že zákonodarca EÚ prijal za posledné tri roky niekoľko opatrení, ktoré boli určené na posilnenie integrity schengenského priestoru bez kontrol vnútorných hraníc; víta účinnosť opatrení prijatých na vonkajších hraniciach a vytvorenie Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž; berie na vedomie úsilie agentúry o vykonávanie nového nariadenia, a to najmä spoločnými operáciami v oblasti hraničného dozoru a návratu a poskytovaním podpory členským štátom, ktoré sú vystavené vyššej miere migrácie, pričom v plnej miere stále rešpektujú základné práva, ako sa stanovuje v nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž; vidí dôležitosť novo zavedeného mechanizmu posudzovania zraniteľnosti pri odhaľovaní nedostatkov na spoločných vonkajších hraniciach a pri predchádzaní krízam; zdôrazňuje spoločné úsilie a spoluprácu medzi agentúrami a inými zainteresovanými stranami pri organizácii prístupu založeného na hotspotoch v oblasti odbornej prípravy;

⁽⁴⁾ Wouter van Ballegooij, Náklady na zrušenie Schengenu: Aspekty občianskych slobôd, spravodlivosti a vnútorných záležitostí (*The Cost of Non-Schengen: Civil Liberties, Justice and Home Affairs aspects*), Správa o nákladoch v prípade nekonaní na úrovni EÚ, oddelenie posudzovania európskej pridanej hodnoty, 2016, s. 32.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 380 E, 11.12.2012, s. 160.

Streda 30. mája 2018

2. berie na vedomie kroky, ktoré sa vykonali prostredníctvom zmeny Kódexu schengenských hraníc a zavedenia povinných systematických porovnaní údajov v príslušných databázach na vonkajších hraniach pri vstupe na územie EÚ a pri odchode z tohto územia v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín a občanov EÚ, a zároveň zostáva obozretný, pokiaľ ide o účinky, potrebu a proporionalitu týchto opatrení na prekračovanie hraníc občanmi EÚ; zdôrazňuje, že v niektorých prípadoch boli povinné systematické kontroly na vonkajších schengenských hraniciach nahradené cieľovými kontrolami vzhľadom na neprimeraný vplyv na tok dopravy; pripomína, že Komisia by mala tieto dôsledky zohľadniť pri vykonávaní hodnotenia ustanoveného v nariadení (EÚ) 2017/458;
3. víta prebiehajúcu reformu SIS a zavedenie automatizovaného systému identifikácie odtlačkov prstov (AFIS) v rámci platformy SIS II 5. marca 2018 agentúrou eu-LISA, ktorý do systému zavádza schopnosť vyhľadávania biometrických údajov a ktorý prispeje k posilňovaniu boja proti trestnej činnosti a terorizmu;
4. zdôrazňuje, že je potrebné lepšie využívať existujúce nástroje, teda maximalizovať prínosy existujúcich systémov a riešiť štrukturálne informačné medzery v plnom súlade s požiadavkami na ochranu údajov a pri rešpektovaní práva na súkromie, zásad nediskriminácie, potrebnosti a proporcionality;
5. víta prácu, ktorá sa vykonala v oblasti cezhraničnej policajnej a justičnej spolupráce a spolupráce v oblasti presadzovania práva, a činnosť Eurojustu a Europolu v boji proti cezhraničnej a organizovanej trestnej činnosti, obchodovanie s ľuďmi a terorizmu prostredníctvom spravodajstva, výmeny informácií a spoločných vyšetrovaní;
6. vyjadruje svoje znepokojenie nad snahami Komisie o vypracovanie koncepcie a stratégie európskeho integrovaného riadenia hraníc (ďalej len „IBM“) na základe toho, čo bolo uverejnené 14. marca 2018, s cieľom dodržať ustanovenia nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž; vyjadruje pochybnosti, pokiaľ ide o jej efektívnosť pri stanovovaní cieľov v oblasti európskeho integrovaného riadenia hraníc, a to najmä v rámci posilňovania a uplatňovania základných práv a ostatných zložiek stratégie;
7. vidí veľký prínos v obnovenom schengenskom hodnotiacom mechanizme, pretože podporuje transparentnosť, vzájomnú dôveru a zodpovednosť medzi členskými štátmi kontrolou spôsobu, akým štáty uplatňujú rôzne oblasti schengenského *acquis*;

Zistené závažné nedostatky

8. vyjadruje znepokojenie nad závažnými nedostatkami a slabunami, ktoré sa zistili pomocou schengenského hodnotiaceho mechanizmu a posúdením zraniteľnosti;
9. vyjadruje hlboké znepokojenie nad veľmi závažnými nedostatkami pri uplatňovaní schengenského *acquis* zistenými počas hodnotenia dočasného používania Schengenského informačného systému Spojeným kráľovstvom a v záujme integrity tohto systému vyzýva Radu a Komisiu, aby začali rokovania s Parlamentom o vhodných opatreniach nadväzujúcich na tieto zistenia;
10. odsudzuje pokračujúce obnovovanie kontrol vnútorných hraníc, keďže to narušá základné zásady schengenského priestoru; zastáva názor, že mnohé predĺženia nie sú v súlade s existujúcimi pravidlami, pokiaľ ide o ich trvanie, potrebu alebo proporionalitu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že členské štáty neprijali náležité opatrenia na zabezpečenie spolupráce s inými dotknutými členskými štátmi s cieľom minimalizovať účinky týchto opatrení, ani neposkytli dostatočné odôvodnenie takýchto kontrol ani dostatok informácií o ich výsledkoch, čo sťažuje Komisii vykonanie analýzy a Európskemu parlamentu uskutočnenie kontroly; vyjadruje poľutovanie nad praxou členských štátov, ktoré umelo menia právny základ s cieľom dosiahnuť nové predĺženie hraničných kontrol nad rámec maximálneho možného obdobia za rovnakých skutkových okolností; domnieva sa, že hospodárske, politické a sociálne dôsledky tejto praxe nepriaznivo ovplyvňujú jednotu schengenského priestoru a majú škodlivý dosah na prosperitu európskych občanov a na zásadu voľného pohybu; opakuje, že zákonodarca Únie prijal za posledné tri roky mnoho opatrení na posilnenie vonkajších hraníc a kontroly vonkajších hraníc; zdôrazňuje, že nedošlo k príslušnej reakcii v oblasti odstránenia kontroly vnútorných hraníc;
11. zdôrazňuje, že opätovné zavedenie kontroly hraníc na vnútorných hraniciach sa ukázalo ako omnoho ľahšie než odstránenie tejto kontroly vnútorných hraníc po jej opätovnom zavedení;

Streda 30. mája 2018

12. vyjadruje znepokojenie nad nedostatočným vykonávaním v niektorých oblastiach právnych predpisov, ktoré upravujú určité hľadiská kontroly vonkajších hraníc, ako je systematické nahliadanie do databáz pri hraničných kontrolách a dôsledná kontrola požadovaných podmienok vstupu; je tiež znepokojený občasnou nedostupnosťou niektorých databáz ako SIS a VIS na niektorých hraničných priechodoch; konštatuje, že v mnohých členských štátoch je bežné, že pri vytváraní národných koordinačných centier sa jednoznačne nedodržiava nariadenie o európskom systéme hraničného dozoru (Eurosur); opätovne zdôrazňuje, že aby boli právne predpisy týkajúce sa vnútorných a vonkajších hraníc efektívne, je zásadné, aby členské štáty riadne vykonávali opatrenia dohodnuté na úrovni Únie;

13. pripomína, že členské štáty majú k dispozícii iné nástroje než kontrolu vnútorných hraníc, a to vrátane – Komisiou odporúčaných – cielených policajných kontrol, ak cieľom týchto kontrol nie je kontrola hraníc, ak sú založené na všeobecných policajných informáciách alebo skúsenostiach v oblasti možného ohrozenia verejnej bezpečnosti a ich zámerom je predovšetkým bojovať proti cezhraničnej trestnej činnosti, a ak sú pripravené a realizované spôsobom, ktorý je jednoznačne odlišný od systematických kontrol osôb na vonkajších hraniciach; pripomína, že takéto kontroly môžu byť efektívnejšie než kontroly na vnútorných hraniciach, a to najmä kvôli tomu, že sú pružnejšie a možno ich ľahšie prispôsobiť vývoju rizík;

14. pripomína, že neohlásené návštevy na mieste na účely hodnotenia schengenského systému možno uskutočniť na vnútorných hraniciach bez toho, aby sa vopred oznámili dotknutému členskému štátu;

15. odsudzuje výstavbu fyzických bariér vrátane plotov medzi členskými štátmi, a pripomína svoje pochybnosti o zlučiteľnosti takýchto opatrení s Kódexom schengenských hraníc; vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila existujúcu a budúcu výstavbu a aby o tom informovala Európsky parlament;

16. uznáva návrh na zmenu Kódexu schengenských hraníc ako súčasť úsilia o obnovenie normálneho fungovania schengenského priestoru, pokiaľ ide o pravidlá uplatniteľné na dočasné obnovenie kontrol na vnútorných hraniciach; zdôrazňuje, že je potrebné stanoviť jasné pravidlá a že tieto zmeny by mali iba odrážať nové výzvy a rozptyľovať hrozby pre vnútornú bezpečnosť, a nie pobádať k opätovnému zavádzaniu kontrol na vnútorných hraniciach; pripomína, že akékoľvek zmeny by nemali predstavovať ďalší spôsob predĺženia kontrol vnútorných hraníc; je v tomto smere znepokojený Komisiou predloženým návrhom na obnovenie kontroly vnútorných hraníc, ktorý je založený na posúdení „vnímaného rizika“ namiesto presných a pevných dôkazov o existencii skutočnej hrozby, a tým, že navrhované posúdenie uvedených rizík by bolo v celom rozsahu zverené štátu, ktorý kontroly na hraniciach obnovuje; domnieva sa, že tieto kroky by sa mali vykonávať opatrne, aby sa nespôsobil nenapraviteľné poškodenie základnej myšlienky voľného pohybu, a predovšetkým by sa mali zaviesť zásadné procesné záruky na zachovanie striktného dočasného obmedzenia v oblasti obnovenia kontrol vnútorných hraníc;

17. zdôrazňuje, že ďalšie predĺženie existujúcej kontroly vnútorných hraníc, alebo jej obnovenie na iných miestach, by pre EÚ ako celok znamenalo výrazné hospodárske náklady a závažne poškodilo jednotný trh;

Opatrenia, ktoré treba prijať

18. zdôrazňuje naliehavú potrebu bezodkladne riešiť zistené závažné nedostatky s cieľom vrátiť sa k normálnemu fungovaniu schengenského priestoru bez kontrol vnútorných hraníc;

19. vyzýva všetky členské štáty, aby v plnej miere vykonávali platné právne predpisy, a vyzýva Komisiu, aby podnikla rozhodné kroky v prípade porušovania spoločne dohodnutých pravidiel uložením primeraných a potrebných opatrení voči príslušným členským štátom s cieľom chrániť záujmy iných členských štátov a Únie ako celku, a to vrátane konaní o porušení právnych predpisov;

20. zdôrazňuje význam reformy a prispôbenia SIS s cieľom urýchlene čeliť novým výzvam, najmä pokiaľ ide o ochranu detí, ktorým hrozí nebezpečenstvo, a nezvestných detí, okamžitú a povinnú výmenu informácií o terorizme, pričom sa bude dodržiavať súlad so základnými právami občanov EÚ a štátnych príslušníkov tretích krajín a budú sa podporovať záruky týkajúce sa ochrany údajov a súkromia, a v súvislosti s povinnou výmenou informácií týkajúcich sa rozhodnutí o návrate; zdôrazňuje, že takáto reforma nesmie oslabiť zásady nutnosti a proporcionality; zdôrazňuje, že ak má systém fungovať riadne, musia si výstražné oznámenia vyžadovať prijatie krokov a mali by odôvodňovať ich začlenenie do systému; zdôrazňuje predpokladaný výrazný nárast objemu činnosti útvaru pre riešenie žiadostí o dopĺňajúce informácie k národným záznamom (SIRENE) a vyzýva členské štáty, aby posilnili prosietky, ktoré má k dispozícii, zabezpečením primeraných finančných a ľudských zdrojov na plnenie jeho nových úloh;

Streda 30. mája 2018

21. zdôrazňuje kritickú povahu zistení o mechanizme schengenského hodnotenia a vyzýva členské štáty, aby primerane vykonávali odporúčania, ktoré sú im adresované; zdôrazňuje tiež posúdenie zraniteľnosti a vyzýva členské štáty, aby konali na základe odporúčaní Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž;
22. vyzýva Komisiu, aby Európskemu parlamentu a Rade predložila komplexnú výročnú správu o hodnoteniach vykonaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1053/2013;
23. rozhodne trvá na tom, že Komisia nesmie obnovovať žiadosti o výnimky zo schengenského režimu, ak dotknutý členský štát nezaviedol do praxe odporúčania, ktoré mu boli adresované v rámci mechanizmu schengenského hodnotenia;
24. zdôrazňuje, že všetky členské štáty vrátane tých, ktoré nemajú vonkajšie pozemné hranice, by mali vynaložiť maximálne úsilie o zaistenie vysokej úrovne kontroly na svojich vonkajších hraniciach vyčlenením dostatočných zdrojov, a to zabezpečením zamestnancov, vybavenia a odborných znalostí, aby sa zaistilo striktné dodržiavanie základných práv, a to aj v záležitostiach súvisiacich s medzinárodnou ochranou a zákazom vyhostenia alebo vrátenia (non-refoulement), zriadením potrebnej štruktúry velenia a riadenia a sformulovaním aktuálnych analýz rizika v súlade s nariadením o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii pre všetky úrovne riadenia v záujme uľahčenia účinných operácií, a poskytli primerané infraštruktúry na bezpečné, usporiadané a plynulé prekračovanie hraníc;
25. domnieva sa, že v súvislosti s prípadnou revíziou mechanizmu schengenského hodnotenia by sa mal každý návrh zaoberať veľkými oneskoreniami, a to od kontrol na mieste až po vykonávanie rozhodnutia a akčné plány, a mal by uľahčiť urýchlené prijímanie nápravných opatrení členskými štátmi; zastáva názor, že hodnota neohlásených návštev na mieste v rámci mechanizmu schengenského hodnotenia by sa mohla zvýšiť, ak by sa tieto kontroly uskutočňovali skutočne bez ohlásenia (a neohlásovali by sa 24 hodín vopred);
26. pripomína, že Európsky parlament by mal byť ihneď a v plnom rozsahu informovaný o každom návrhu na zmenu alebo nahradenie mechanizmu schengenského hodnotenia; poznamenáva, že Komisia by mala vykonať revíziu fungovania mechanizmu schengenského hodnotenia do 6 mesiacov od prijatia všetkých hodnotiacich správ týkajúcich sa hodnotení, na ktoré sa vzťahuje prvý viacročný program hodnotenia, a predložiť ju Európskemu parlamentu;
27. trvá na tom, aby sa schengenský hodnotiaci mechanizmus rozvíjal spolu s nástrojom na posudzovanie zraniteľnosti nástroja spôsobom, ktorým sa zabráni nepredvídaným zlyháním v celkovom riadení vonkajších hraníc, zlepši sa dodržiavanie schengenského *acquis* a základných práv, a to vrátane dodržiavania Ženevského dohovoru podpísaného všetkými členskými štátmi, a uľahčí sa dôkladná kontrola a transparentnosť medzi členskými štátmi a európskymi inštitúciami, najmä Európskym parlamentom; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili dostatočné zdroje na vykonávanie a kontrolu schengenských hodnotení a posúdení zraniteľnosti; vyzýva Komisiu, aby usporiadala návštevy na mieste na vnútorných hraniciach, ktoré budú skutočne neohlásené, a posúdila povahu a dosah opatrení;
28. vyzýva príslušné orgány členských štátov, aby zlepšili zhromažďovanie informácií a štatistických údajov týkajúcich sa vnútroštátneho riadenia zdrojov a spôsobilostí súvisiacich s kontrolou hraníc; vyzýva členské štáty, aby včas sprístupnili všetky potrebné informácie mechanizmu na posúdenie zraniteľnosti;
29. vyzýva členské štáty, najmä tie, ktorých sa to priamo týka, aby vypracovali a dostatočne preskúšali nevyhnutné pohotovostné plány na zmiernenie situácií vyššej úrovne migrácie a tiež aby zlepšili svoje registračné a ubytovacie kapacity v prípade, že dochádza k takýmto situáciám; vyzýva členské štáty, aby zlepšili svoje spôsobilosti na odhaľovanie podvodov týkajúcich sa dokladov a neregulárnych vstupov, pričom by mali v plnej miere dodržiavať zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia (non-refoulement) a základné práva; žiada, aby sa vyvinulo významné úsilie v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi a terorizmu, a to najmä s cieľom presnejšie identifikovať zločinecké organizácie a ich financovanie;
30. zdôrazňuje, že legálny a bezpečný prístup do EÚ, a to aj na vonkajšie hranice schengenského priestoru, prispeje k celkovej stabilite schengenského priestoru;
31. považuje súčasný stav vykonávania stratégie integrovaného riadenia hraníc za nedostatočný; žiada, aby Komisia a Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž podporovali členské štáty v ich úsilí o splnenie požiadaviek stanovených v nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a v primeranom čase začali v členských štátoch vykonávať tematické hodnotenia týkajúce sa IBM; vyzýva členské štáty, aby zosúladiли svoje riadenie hraníc s koncepciou IBM prostredníctvom komplexného prístupu k riadeniu hraníc na základe jeho základných zásad, a to najmä tým, že sa zaručí úplné dodržiavanie základných práv s osobitným zameraním na zraniteľné skupiny a maloleté osoby vo všetkých činnostiach v oblasti riadenia hraníc a návratu vrátane dodržiavania zásady zákazu vrátenia alebo vyhostenia; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť úplné vykonávanie stratégie integrovaného riadenia hraníc na európskej a vnútroštátnej úrovni a súlad s medzinárodnými dohovormi, a tým posilniť riadenie vonkajších hraníc a zároveň dodržiavať základné práva;

Streda 30. mája 2018

32. trvá na potrebe urýchleného zavedenia plnohodnotnej stratégie integrovaného riadenia hraníc, ako bolo dohodnuté medzi inštitúciami, na technickej a operačnej stratégii zo strany Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a príslušných vnútroštátnych stratégií členských štátov; plne si uvedomuje nejednotnosť pri vykonávaní stratégie IBM v členských štátoch a zdôrazňuje, že úplné vykonanie stratégie IBM vo všetkých členských štátoch je nevyhnutné na riadne fungovanie schengenského priestoru;

33. vyzýva Komisiu, aby prijala legislatívny návrh na zmenu nariadenia o systéme Eurosur vo svetle výrazných nedostatkov, ktoré sa vyskytli pri vykonávaní súčasného nariadenia, a domnieva sa, že takýto návrh by mal podporovať väčšie využívanie systému Eurosur na angažovanosť a pomoc pri výmene informácií, analýze rizika a v oblasti pátracích a záchranných operácií;

34. opakuje, že Európsky parlament podporuje okamžité pripojenie Bulharska a Rumunska k schengenskému priestoru a pripojenie Chorvátska ihneď po tom, ako splní kritériá pripojenia; vyzýva Radu, aby schválila prístupenie Bulharska a Rumunska ako plnoprávných členov schengenského priestoru;

Ďalšie otázky, ktoré majú vplyv na Schengen

35. zdôrazňuje, že súčasný stav schengenského priestoru a pretrvávajúce kontrol vnútorných hraníc sú javy, ktoré nie sú primárne spôsobené problémami v štruktúre a v pravidlách samotného schengenského priestoru, ale skôr súvisiacimi oblasťami *acquis*, ako sú nedostatky v oblasti spoločného európskeho azylového systému vrátane nedostatku politickej vôle, solidarity a deľby zodpovednosti, dublinského nariadenia a v oblasti kontroly vonkajších hraníc;

Dosiahnutý pokrok pri riešení zistených nedostatkov

36. zdôrazňuje opatrenia v oblasti podpory a budovania kapacít prijaté na riešenie hlavných príčin neregulárnej migrácie a na zlepšenie životných podmienok v krajinách pôvodu;

37. domnieva sa, že spolupráca s tretími krajinami je jedným z prvkov zmierňovania okolností vedúcich k nútenej a nelegálnej migrácii; zdôrazňuje komplexnú povahu opatrení potrebných na dosiahnutie požadovaných cieľov;

Zistené závažné nedostatky

38. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v posledných rokoch bolo v Stredozemnom mori mnoho osôb nahlásených ako mŕtvych alebo nezvestných; okrem toho zdôrazňuje, že pátracia a záchranná činnosť je zložkou európskeho integrovaného riadenia hraníc, ako je vymedzené v nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž; zastáva názor, že trvalá, rázna a účinná reakcia zo strany Únie v rámci pátracích a záchranných operácií na mori má kľúčový význam pri predchádzaní stratám na životoch na mori; považuje za nevyhnutné, aby primerané aspekty a spôsobilosti námorných pátracích a záchranných operácií boli začlenené do každého plánovania operácií pohraničného dohľadu na námorných hraniciach a do vykonávania týchto operácií Európskej agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž, ako sa ustanovuje v nariadení (EÚ) č. 656/2014;

39. vyjadruje vážne znepokojenie nad vykonávaním nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž a zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty dodržiavali požiadavky stanovené v nariadení, najmä pokiaľ ide o záväzky týkajúce sa poskytnutia dostatku ľudských zdrojov a technického vybavenia na spoločné operácie aj do rezervy vybavenia pre rýchly zásah a vyčlenenia primeraných zdrojov na vykonávanie posúdení zraniteľnosti; vyjadruje znepokojenie nad zdrojmi a finančným plánovaním Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a nad odhadmi, z ktorých vychádza financovanie operácií a príspevky požadované od členských štátov; vyzýva členské štáty, aby pre príslušníkov vnútroštátnej pohraničnej stráže zabezpečili vhodnú odbornú prípravu v oblasti základných práv;

40. domnieva sa, že spolupráca na vnútroštátnej úrovni medzi rôznymi orgánmi presadzovania práva, armádou, pohraničnou strážou, colnou správou a námornými pátracími a záchrannými orgánmi je často neprimeraná, čoho dôsledkom je fragmentované situačné povedomie a nízka účinnosť; konštatuje, že absencia štruktúr spolupráce môže viesť k neúčinnosti a/alebo neprimeraným opatreniam; pripomína, že žiadne množstvo dobre mienených opatrení na úrovni Únie nemôže nahradiť absenciu vnútornej spolupráce medzi relevantnými orgánmi členských štátov;

41. berie na vedomie vytvorenie ďalších rozsiahlych informačných systémov a cieľ zlepšenia ich interoperability pri súčasnom zachovaní nevyhnutných záruk vrátane ochrany údajov a súkromia;

Streda 30. mája 2018

42. domnieva sa, že práce na návrhoch na interoperabilitu informačných systémov by mali byť príležitosťou zlepšiť a čiastočne zharmonizovať vnútroštátne informačné systémy a vnútroštátnu infraštruktúru na hraničných priechodoch;

Opatrenia, ktoré treba prijať

43. nabáda agentúry a členské štáty, aby pokračovali vo vykonávaní viacúčelových operácií, a aby zaistili prijatie náležitých krokov na začlenenie námorného pátrania a záchranu do rozsahu operácií prostredníctvom vhodných aktív a ľudských zdrojov; nabáda agentúru, aby zabezpečila vykonávanie mechanizmu na podávanie sťažností a súvisiace zdroje a zamestnancov na podporu pracovníka pre základné práva;

44. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili rýchle a účinné postupy návratu, plne rešpektujúce základné práva a ľudské a dôstojné podmienky po vydaní rozhodnutia o návrate;

45. poznamenáva, že členské štáty majú možnosť, ktorú ponúka smernica 2001/40/ES, a uznávali a vykonávali rozhodnutia o návrate prijaté iným členským štátom namiesto prijímania nového rozhodnutia o návrate alebo o odovzdaní neregulárneho migranta do prvého členského štátu, ktorý rozhodnutie vydal;

46. vyzýva členské štáty, aby vykonali konkrétne kroky na zabezpečenie primeranej infraštruktúry, bývania a životných podmienok pre všetkých žiadateľov o azyl, najmä s prihliadnutím na potreby maloletých osôb bez sprievodu a rodiny s maloletými osobami, ako aj žien v situácii zraniteľnosti; vyzýva členské štáty, aby zosúladiли svoje väzenské zariadenia do súladu s požiadavkami medzinárodných osvedčených postupov a normami a dohovormi v oblasti ľudských práv, ktoré spĺňajú kapacitu dopytu, pričom budú mať na pamäti, že zaistenie je krajným opatrením a nie je v najlepšom záujme dieťaťa, a aby zvýšili používanie alternatívnych opatrení namiesto zaistenia; vyzýva členské štáty, aby splnili svoje záväzky v oblasti premiestňovania dohodnuté Európskou radou v septembri 2015 a opätovne potvrdené Súdny dvorom Európskej Únie v septembri 2017, a to v záujme obnovenia poriadku v oblasti zvládania migrácie a podpory solidarity a spolupráce v rámci EÚ;

47. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili nezávislosť vnútroštátnych orgánov pre ochranu osobných údajov, a to poskytnutím dostatočných finančných prostriedkov a zamestnancov na plnenie ich úloh, ktorých počet rastie; vyzýva nezávislé kontrolné orgány členských štátov, aby zabezpečili potrebné audity informačných systémov a ich používania; vyzýva členské štáty, aby zaviedli ustanovenia umožňujúce uplatňovanie práv dotknutých osôb na podanie sťažností a vyžiadanie si osobných údajov a zvýšili informovanosť verejnosti o informačných systémoch;

48. trvá na tom, aby Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž vykonávala viacúčelové operácie s cieľom reagovať na potrebu prítomnosti námorných pátracích a záchranných prostriedkov (ako je ustanovené v nariadení (EÚ) č. 656/2014) v príslušných oblastiach; pripomína, že vnútroštátne orgány pohraničnej stráže musia tiež poskytnúť dostatočné zdroje na operácie agentúry, najmä na pátracie a záchranné operácie; zdôrazňuje, že kontrolu hraníc by mal vykonávať vyškolený príslušník pohraničnej stráže alebo by mala prebiehať pod prísny dohľadom príslušného orgánu;

49. konštatuje, že Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž má širší mandát ktorý môže využiť na to, aby zohrávala aktívnejšiu úlohu pri podpore členských štátov v koordinovaných návratových operáciách;

50. vyzýva členské štáty, aby ďalej rozvíjali vzájomnú cezhraničnú policajnú spoluprácu prostredníctvom spoločného posudzovania hrozieb, analýzy rizika a hliadok; požaduje úplné vykonávanie Prümského dohovoru a rozhodnutia Rady 2008/615/SVV, a pripojenie sa k európskemu modelu výmeny informácií a k švédскеj iniciatíve; vyzýva členské štáty, aby zlepšili svoje vnútroštátne štruktúry spolupráce v oblasti presadzovania práva a spoločného využívania informácií a skvalitnili praktickú spoluprácu, najmä so susednými členskými štátmi;

51. pripomína vysokú prioritu pripisovanú reforme spoločného európskeho azylového systému (CEAS) ako súčasť celostného prístupu k riešeniu výziev v súvislosti s politikami týkajúcimi sa utečencov, žiadateľov o azyl a migrantov a migračnej agendy Komisie; pripomína, že Európsky parlament opakovane uviedol, že otvorenie legálnych ciest pre migrantov a utečencov je najlepším spôsobom boja proti prevádzkachtvu a obchodovaniu s ľuďmi, a teda aj proti takzvanej neregulárnej migrácii; vyzýva Radu, aby urýchlene nasledovala Európsky parlament a prijala mandát na rokovania o každom návrhu v tomto smere, najmä pokiaľ ide o dublinské nariadenie; zdôrazňuje, že nová agentúra pre azyl ešte nebola schválená, a naliehavo žiada Radu, aby tento spis odblokovala, keďže ide o naliehavú záležitosť;

Streda 30. mája 2018

52. zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť zabezpečenie preukazov totožnosti vydávaných členskými štátmi občanom EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby navrhla štandardy pre bezpečnostné a biometrické prvky vtelené do preukazov totožnosti, ako to už je v prípade pasov;

o

o o

53. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, národným parlamentom členských štátov a Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž.
